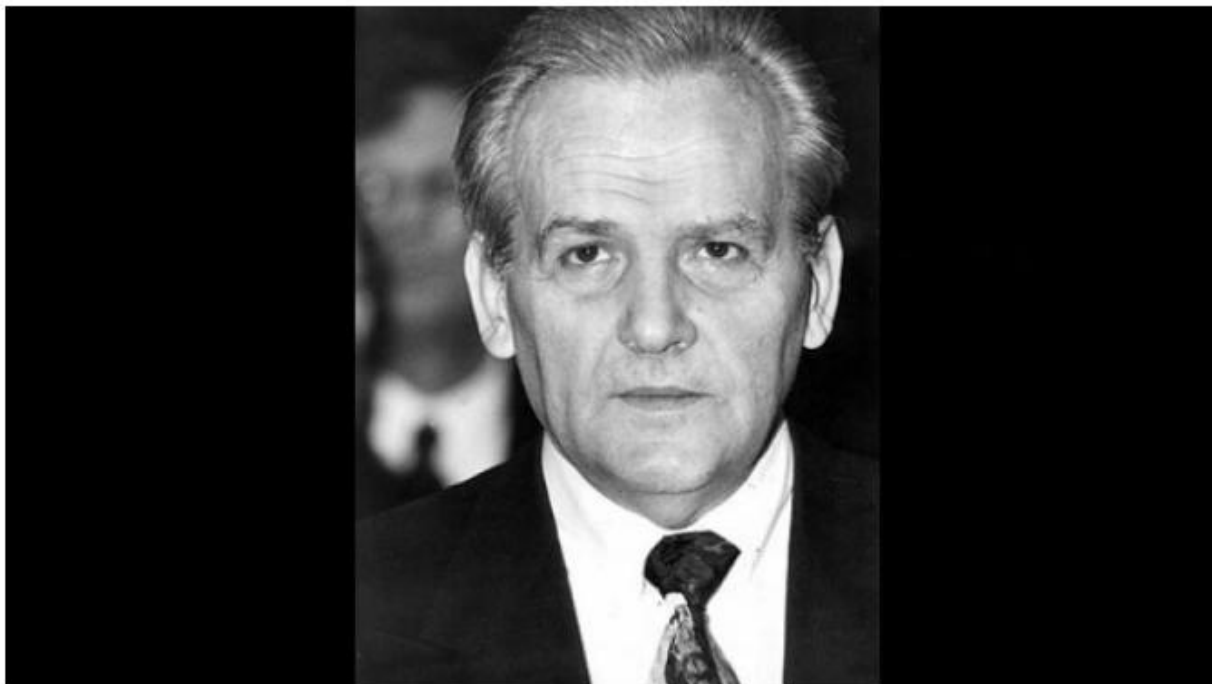

Prvi predsjednik Herceg-Bosne Mate Boban (1940-1997)
 Milan Boban <froate@hotmail.com>
 To:Milan Boban,dragutin safaric,Tomislav Dragun
 Dec 13 at 1:59 PM

USTANI MATE - BOBAN - HRVATSKA TE ZOVE!!!

(Od prvog hrvatskog kralja Tomislava do prvog hrvatskog Poglavnika dra. Ante Pavelića, do prvog hrvatskog predsjednika dra. Franje Tuđmana i do prvog predsjednika Herceg-Bosne Mate Bobana Hrvatima su uvijek trebale LUČI I ONOŠE. Danas nam je potreban LUČI I ONOŠA Mate Boban da spasimo Hrvate u Hrvatskoj Bosni i Hercegovini. Mile Boban, Otporaš.

PRVI PREDSEDNIK HERCEG-BOSNE MATE BOBAN (1940-1997)

<https://www.jabuka.tv/uloga-mate-bobana-trajno-uklesana-u-povijesti-hrvatskog-naroda-u-bih/>

Uloga Mate Bobana trajno uklesana u povijesti hrvatskog naroda u BiH | Jabuka.tv

Mate Boban je tih povijesnih 90-ih godina prošlog stoljeća bio sredovječanovjek, želio se predati tek posađenom vinogradu, uživati sa svojim unucima i svojom obitelji, no naišao je taj trenutak. Uo je riječi: 'Ustani, ostavi sve to o čemu sanjaš, pođi, slijedi dar svoga duha, slijedi zov svog naroda i svoje zemlje'. To je i učinio!

www.jabuka.tv

Rođen je [12. veljače 1940.](#) godine u mnogočlanoj obitelji, u selu [Sovići](#) kraj [Gruda](#), u zapadnoj [Hercegovini](#). Školovao se u Sovićima, [sjemeništu u Sinju](#), [gimnaziji u Makovoj](#) gimnaziji.[\[1\]](#) Godine [1958.](#), nakon što je postao punoljetan, postaje član [Saveza komunista Jugoslavije](#).[\[2\]](#) Školovanje nastavlja u Zagrebu, gdje na [Ekonomskom fakultetu](#) stječe zvanje magistra ekonomskih znanosti. Nakon kraćeg posla u Grudama, 1966. godine zapošljava se u [Imotskom](#). Tu je bio na čelu trgovačkog poduzeća Napredak, koje postiže izvrsne rezultate.[\[1\]](#)

Zbog gospodarskog kriminala, dvije godine provodi u istražnom pritvoru u [Splitu](#). Njegovi politički suradnici su poslije tvrdili kako je u zatvoru završio zbog nacionalizma.[\[3\]](#) Kraj [osamdesetih godina](#) dvadesetog stoljeća dočekuje kao lokalni partijski tajnik[\[3\]](#) i predstavnik Tvornice duhana [Zagreb](#),

relativno situiran, sa ženom, troje odrasle djece i nekoliko unu adi.[1]

Politi ka karijera

Umjesto lagodnog životnog smiraja, [mladež HDZ-a BiH](#) nagovora ga da pomogne svojim znanjem, iskustvom i autoritetom u sudbonosnim previranjima [raspada Jugoslavije](#) i komunisti kog sustava. Kao izabrani hrvatski zastupnik u Skupštini [Republike Bosne i Hercegovine](#) ubrzo svojim radom i autoritetom zadobiva povjerenje izabranih predstavnika hrvatskog naroda, koji ga slute i krvavu agresiju Srba i Jugoslavenske narodne armije, u iniše dopredsjednikom pa zatim i predsjednikom [Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine](#). [1]

Na Prvom op em saboru HDZ-a BiH, održanom u [Sarajevu](#), 18. kolovoza 1990. godine, za predsjednika je izabran dr. [Davor Perinovi](#). Tadašnji predsjednik HDZ-a dr. [Franjo Tu man](#) sazvaio je za 7. rujna 1990. godine sastanak u [Zagrebu](#) na koji je pozvao sve predstavnike op inskih odbora zbog Perinovi eva djelovanja suprotnog politici HDZ-a. Na sastanku je Perinovi opozvan s dužnosti predsjednika i isklju en iz stranke. [1]

Izabrano je Predsjedništvo HDZ-a BiH na elu s vršiteljem dužnosti predsjednika [Stjepanom Kljuji em](#). Prva konvencija HDZ-a BiH održana je u [Mostaru](#) 23. ožujka 1991. godine i na njoj je za predsjednika izabran [Stjepan Kljuji](#), a za potpredsjednike Mate Boban i Vitimir Luki . [1] Krajem 1991. i po etkom 1992., HDZ prolazi kroz razdoblje unutarstrana kog sukoba u vodstvu stranke. Dotadašnji predsjednik HDZ-a BiH [Stjepan Kljuji](#) je ve duže vremena bio izložen kritik ama zbog prepopustljive politike prema Izetbegovi u i SDA, što je u nekoliko navrata i naštetilo hrvatskim nacionalnim interesima. To se najviše oslikavalo kroz pitanje ure enja BiH, naime, Kljuji je nedovoljno zastupao koncept kantonalnog ure enja, esto brane i i [Izetbegovi evu](#) unitaristi ku politiku. [4]

U [Grudama](#), [18. studenog 1991.](#) godine, hrvatsko politi ko vodstvo utemeljivši [Hrvatsku zajednicu Herceg-Bosnu](#), zajednicu op ina [hrvatskog naroda](#) u Bosni i Hercegovini, u iji je sastav ušlo [30 cjelovitih op ina i 10 dijelova pojedinih op ina](#), izabralo je Matu Bobana za predsjednika. Poslije je izabran za prvog predsjednika Hrvatske Republike Herceg-Bosne i vrhovnog zapovjednika [Hrvatskog vije a obrane](#), temelja obrane i jamca opstojnosti Hrvata u Bosni i Hercegovini. [1]

Boban zalagao za za decentraliziranu i federaliziranu BiH, te za afirmaciju [hrvatskih zajednica](#) nasuprot Kljuji evoj popustljivoj politici. [4] Na sjednici Središnjeg odbora HDZ-a BiH, [2. velja e 1992.](#) godine, sudjelovao je i [Stjepan Mesi](#) u funkciji predsjednika izvršnog odbora HDZ-a Hrvatske. Na toj sjednici, dotadašnji predsjednik HDZ-a BiH [Stjepan Kljuji](#) je podnio ostavku zbog gubitka povjerenja velikog dijela HDZ-a BiH, a kasnije i Zagreba. [4] Na tu Kljui evu odluku utjecao je autoritetom svoje funkcije i Mesi . Za vršitelja dužnosti predsjednika HDZ-a BiH, na sjednici Glavnog odbora [15. ožujka 1992.](#) godine u Bugojnu, izabran je Milenko Brki . Boban je izabran za jednog od nekoliko lanova Predsjedništva stranke. [1]

Dr. [Milenko Brki](#) je izabran za predsjednika ove stranke, 26. kolovoza 1992. godine u [Me ugorju](#), a 24. listopada 1992. godine, tako er na sjednici Glavnog odbora HDZ-a BiH u [Posušju](#) podnio je ostavku na tu dužnost. Za vršitelja dužnosti predsjednika stranke izabran je Mate Boban, iji je izbor ponovno potvr en na Drugom saboru Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, [14. studenog 1992.](#) godine u [Mostaru](#). [1]

Politi ka vodilja Mate Bobana je glasila: [1]

"Što god nam kao narodu radili tijekom povijesti; nazivali nas bogumilima, pokušavali potur iti, uvjeravali da smo Bošnjaci katolici, silili da budemo Jugoslaveni ili mitili da budemo Bosanci, mi, Hrvati Bosne i Hercegovine, bili smo i ostali dio jedinstvenog hrvatskog naroda. Povijesno pravo da pored

Hrvatske i Bosnu i Hercegovinu zovemo svojom Domovinom i da kroz njezino državno ure enje uživamo sva me unarodna priznata prava državotvornog naroda, mi Hrvati ravnopravno dijelimo s druga dva suverena i konstitutivna naroda u BiH: Muslimanima i Srbima. Samo je zadovoljavaju e rješenje za sva

tri naroda i usmjerenost europskim integracijama preduvjet stabilne i samoodržive Bosne i Hercegovine." **Ratne godine**

Rat je Mate Boban iskusio i vrlo osobno, odlascima sina i zetova na prve crte obrane, zarobljeništvom brata, progonstvom rodbine, gnušaju i se nad tijelom, iz aviona [JNA](#) poginule bošnjačke djevojke pri zbjegu u Grudama, ispravljenju i poginule pripadnike Hrvatskog vijeća obrane... Mate Boban je rekao: [\[1\]](#)

"Ja sam samo vojnik hrvatskog naroda. Samo izvršavam zadaću u koja mi je povjerena. Ako mi se sutra kaže da nešto drugo radim i ako je to u interesu hrvatskog naroda to ću prihvatiti sa zadovoljstvom." Dana [6. svibnja 1992.](#) godine, u austrijskom gradu [Grazu](#), Mate Boban se sastao sa vođom [Srba](#) u Bosni i Hercegovini [Radovanom Karadžićem](#). Sastanak je sazvan na inicijativu Europske zajednice, a pozvan je bio i bošnjački vođa [Alija Izetbegović](#), koji se nije pojavio. Tema sastanka bilo je teritorijalno razgraničenje Hrvata i Srba u Bosni i Hercegovini, te prestanak sukoba srpskih i hrvatskih vojnih snaga na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. [\[5\]](#) Kasnije je pretpostavljano da je ondje dogovarana podjela [Bosne i Hercegovine](#) na srpski i hrvatski dio. [\[6\]](#)

Unatoč desetinama tisuća zbrinutih izbjeglica, tisućama žrtava suprostavljenih agresiji, [brojnim prvopotpisanim mirovnim dokumentima](#), desetinama službenih i neslužbenih sastanaka s bošnjačkim predstavnicima: [Ganićem](#), [Izetbegovićem](#), [Silajdžićem](#), [Delimustafićem](#), [Šahinpašićem](#), [Komšićem](#), [Engićem](#) i izigranih dogovora od njihove strane, svjetskoj je javnosti bio mnogo značajniji onaj pretpostavljeni dogovor iz [Graza](#). Boban je tvrdio da svjetski mediji u određenju svjetske politike ne hvataju vijesti istine, nego lansiraju vijesti kakve su njima potrebne. [\[1\]](#)

Spomen ploča u Grudama posvećena Mati Bobanu i HDZ-u u svrhu uspostavljanja Herceg-Bosne i Hrvatskog vijeća obrane, podignuta na četvrtu godišnjicu utemeljenja Hrvatske zajednice Herceg-Bosne

Bobanove ideje o [Herceg-Bosni](#) kao upravnom ustroju s elementima državnosti; [vojskom](#), [policijom](#), pravnim i monetarnim sustavom ne predstavlja secesiju, niti odricanje Hrvata od prava na ostali dio BiH, nisu prihvaćene od pojedinih Hrvata u Bosni i Hercegovini.. Iako je to bilo moguće, nikada joj nisu

postavljene jasne granice, donesen [Ustav](#), formirano [Ministarstvo vanjskih poslova](#), usvojen zakon, koji bi [diskriminirao](#) pripadnike drugih naroda i dr.[1]

Dana [20. travnja 1993.](#) godine, na elnici glavnih stožera zara enih vojski, [Milivoj Petkovi](#) i [Sefer Halilovi](#) potpisuju sporazum o obustavi vatre izme u [Armije RBiH](#) i [HVO](#)-a. Usprkos sporazumu sukobi dostižu vrhunac u lipnju u [Mostaru](#). Iz krvavog [bošnja ko-hrvatskog sukoba](#), može se zaklju iti da ni tragi ne žrtve rata nemaju istu težinu u [Travniku](#), [Bugojnu](#), [Konjicu](#), [Varešu](#) i drugim hrvatskim stratištima Jablanici kao one, bošnja ke, u Stocu, Vitezu, Mostaru i dr.[1] U Me ugorju, [18. svibnja 1993.](#) godine, [Franjo Tu man](#), Mate Boban, Milivoj Petkovi , [Alija Izetbegovi](#) , [Haris Silajdži](#) i Sefer Halilovi dogovaraju mir izme u Hrvata i Bošnjaka.

Hrvatski predsjednik [Franjo Tu man](#) i ministar obrane [Gojko Šušak](#), ljudi s kojima je Boban jako dobro sura ivao, boravili su, tijekom prvog posjeta Hrvatskoj zajednici Herceg-Bosni, na [Širokom Brijegu](#), gdje je Tu man otvorio obnovljenu širokobriješku gimnaziju fra [Dominika Mandi a](#). Toga [19. svibnja 1993.](#) godine, pred oko 10.000 ljudi, Mate Boban je svoj govor završio ovim rije ima: "*U ime cijele Herceg-Bosne, u ime svih Hrvata, pozdravljam predsjednika svih Hrvata, poglavara države Hrvatske dr. Franju Tu mana. On je garancija naše slobode, on je garancija da emo mi uspjeti.*" U ljeto [1993.](#), [Katoli ka crkva u Bosni i Hercegovini](#) žestoko kritizira Bobana i njegovu politiku prema Bosni i Hercegovini.[7] Hrvatski katoli ki vrh, kardinali [Franjo Kuhari](#) [8] i [Vinko Pulji](#) , biskup [Franjo Komarica](#) i elnik franjeva ke provincije Bosne Srebrene fra [Petar An elovi](#) "odriješito i smjelo osu uju zlo ine hrvatskih religioznih nacionalista" i podržavaju nacionalno i religijski pluralisti ku Bosnu i Hercegovinu.[7] Mate Boban i Gojko Šušak šalju pismo upozorenja kardinalu Kuhari u i upozoravaju ga da se crkveno vodstvo ostavi pitanja koja ih se ne ti u.[7] Mostarsko-duvanjski biskup [Ratko Peri](#) i fra [Jozo Zovko](#) tako er navode da je rat u Bosni i Hercegovini politi ke, a ne religijske naravi.[7]

Dana [3. kolovoza 1993.](#) godine, u [Ženevi](#) po inje etvrti sastanak vo a delegacija na mirovnim pregovorima o Bosni i Hercegovini, na kojima sudjeluje i Boban. Kad je uvidio kakav nepravedan mir i kojom žestinom spram hrvatskog naroda sprema me unarodna zajednica, nespreman popustiti, od izabranih predstavnika Hrvata u Bosni i Hercegovini i predsjednika [Tu mana](#), kojemu je bio privržen, traži odlazak sa svih funkcija.[1] Dana [19. studenog 1993.](#) godine, nakon sastanka sa [Franjom Tu manom](#) u Zagrebu, Boban je smijenjen.[9], a za njegova nasljednika je izabran [Krešimir Zubak](#). [1] Nakon kraha njegovih ideja o upravnoj podjedinici, kao jamcu hrvatske opstojnosti i ravnopravnosti te [nametnutoj federaciji](#) s Bošnjacima, Boban je dvije godine radio u [INA](#)-i, gdje je imao dobro pla en posao. Potom je imenovan za direktora [Dubrova ke](#) banke na podru ju Hercegovine, a zanimao se i za nogometne i odbojkaške klubove. Umire iznenada [7. srpnja 1997.](#) godine. Pokopan je u groblju u [Gorici](#). [2]

Dok je lijes s Bobanovim tijelom ispra en iz [Mostara](#), lokalne hercegova ke radio-stanice emitirale su isklju ivo ozbiljnu glazbu, a na prostoru od [Ravnoga](#) do [Drvara](#) zastave su bile spuštene na pola koplja. Nema sumnje da je Bobanova smrt u [Hercegovini](#) doživljena kao nacionalna tragedija. Njegova smrt je medijski popra ena u hrvatskim i bosanskohercegova kim dnevnim tiskovinama te na [Hrvatskoj radioteleviziji](#) i [Radioteleviziji Republike Srpske](#). [2]